PATVIRTINTA
Ukmergės Antano Smetonos
gimnazijos direktoriaus
2010 m. sausio 4d. įsakymu
Nr. V1-43

UKMERGĖS ANTANO GIMNAZIJOS APSKAITOS POLITIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Apskaitos politikos rengimo prielaidos

1. Ši Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos (toliau gimnazijos) apskaitos politika (toliau – A P) parengta, siekiant užtikrinti, kad gimnazijos finansinė būklė (turtas, grynasis turtas, finansavimo sumos ir skolos), taip pat surenkamos pajamos ir patiriamos sąnaudos būtų tiksliai ir teisingai parodytos finansinėje apskaitoje ir ataskaitose, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (toliau – VSAFAS) nuostatos. Apskaitos vadovas parengtas, siekiant detalizuoti VSAFAS nuostatas ir jas pritaikyti gimnazijos apskaitos ir finansinių ataskaitų specifikai.

Apskaitos politikos tikslas ir apimtis

2. Šios Apskaitos politikos tikslas – reglamentuoti ir detalizuoti apskaitą, finansinių ir kitų ataskaitų sudarymą. Apskaitos politika – tai bendrųjų apskaitos principų, apskaitos metodų ir taisyklių, skirtų gimnazijos apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms parengti bei pateikti, visuma.
3. Gimnazijos apskaitos politika nustato:
    3.1. gimnazijos finansines ataskaitas, jų sudarymo tvarką;
    3.2. gimnazijos apskaitos principus;
    3.3. gimnazijos sąskaitų plano ir kitų apskaitos registrų sudarymo tvarką.

Apskaitos politikos nuostatų galiojimas ir taikymas

4. Šios apskaitos politikos galiojimo terminus, už Apskaitos politikos nuostatų įgyvendinimą atsakingus asmenis, keičiančius, keičiamus ir papildančius Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos vidaus teisės aktus nustato ir tvirtina Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos

direktorius savo įsakymu.

5. Apskaitos politikos nuostatos keičiamos pasikeitus LR teisės aktams ir įstatymams.

II. APSKAITOS POLITIKA

6. Gimnazija taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad finansinių ataskaitų duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, vadovaujamasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.
7. Ši Apskaitos politika užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:
    7.1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;
    7.2. patikima, nes:
        7.2.1. teisingai nurodo gimnazijos finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;
        7.2.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;
    7.3. nešališka, netendencinga;
    7.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);
    7.5. visais reikšmingais atvejais išsami.
8. Gimnazijos apskaitos politika taikoma nuolat.
9. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas. Detaliau apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimai ir klaidų taisymas aprašyti šio apskaitos vadovo 92–104 punktuose.
10. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

Bendrieji apskaitos principai, metodai ir taisyklės

11. Tvarkydami apskaitą ir sudarydami finansines ataskaitas, mokykla vadovaujasi VSAFAS.
12. Gimnazijos apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinės ataskaitos rengiamos taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:
    12.1. kaupimo;
    12.2. subjekto;
    12.3. veiklos tęstinumo;
    12.4. periodiškumo;

12.5. pastovumo;

12.6. piniginio mato;

12.7. palyginimo;

12.8. atsargumo;

12.9. neutralumo;

12.10. turinio viršenybės prieš formą.

13. Gimnazija, sudarydama biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujasi šiais bendraisiais apskaitos principais:

13.1. pinigų;

13.2. subjekto;

13.3. periodiškumo;

13.4. pastovumo;

13.5. piniginio mato.

14. Pagal subjekto gimnazija laikoma apskaitos vienetu: bendrai tvarkoma jos apskaita, sudaromas ir teikiamas vienas finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys. Gimnazijos apskaitoje registruojamas tik jo patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos.

15. Gimnazijai leidžiamos vykdyti ūkinės operacijos nustatytos teisės aktuose. VSAFAS nustatyti faktiškai įvykusių ūkinių operacijų apskaitos metodai ir taisyklės. Pagal turinio viršenybės prieš formą principą gimnazijos apskaitos politikoje ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, nepriklausomai nuo to, ar tokią ūkinę operaciją vykdyti, sandorį sudaryti leidžia jo veiklą reglamentuojantys teisės aktai.

16. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami litais ir centais, apvalinant iki šimtųjų lito dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

17. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami gimnazijos sąskaitų plano sąskaitose, taikant apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

18. Toliau pateikiama gimnazijos taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas, ūkinius įvykius ir jų apskaitos procedūras.

Nematerialusis turtas

19. Nematerialiojo turto apskaitos politika nustatyta 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“, nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame

VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

20. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.
21. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po pirkto ar susikurto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t.y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.
22. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.
23. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.
24. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.
25. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui mokykla taiko nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.
26. Nematerialiojo turto apskaitos tvarka ir procedūros nustatomos mokykla nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

Ilgalaikis materialusis turtas

27. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.
28. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

29. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.
30. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.
31. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.
32. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Žemė ir kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomi tikrąja verte (išskyrus kultūros vertybių rekonstravimo, konservavimo ir restauravimo išlaidas, kurios yra laikomos esminiu turto pagerinimu ir apskaitoje registruojamos 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatyta tvarka didinant šio ilgalaikio materialiojo turto vertę).
33. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.
34. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.
35. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ypatumai detaliai nustatomi gimnazijos Ilgalaikio turto pripažinimo, perkėlimo ir apskaitos tvarkos apraše, Ilgalaikio turto nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše, Ilgalaikio turto likvidavimo ir nurašymo tvarkos apraše, Ilgalaikio turto minimalios vertės nustatymo ir nusidėvėjimo skaičiavimo tvarkos apraše ir Ilgalaikio turto remonto ir statybos darbų apskaitos tvarkos apraše.
36. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba pailgina turto naudingo tarnavimo laiką, arba iš esmės pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo

laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Atsargos

37. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“.
38. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.
39. Atsargos gali būti nukainojamos iki grynosios galimo realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, išmainius, paskirsčius ar panaudojus. Kai atsargos (taip pat ir nebaigtos vykdyti sutartys) parduodamos, išmainomos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.
40. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorius. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita turi būti tvarkoma nebalansinėse sąskaitose gimnazijos Ūkinio inventoriaus apskaitos tvarkos apraše nustatyta tvarka.
41. Atsargų apskaitos ypatumai detaliai aprašomi gimnazijos Atsargų apskaitos tvarkos apraše, Ūkinio inventoriaus apskaitos tvarkos apraše ir Atsargų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše.

Finansinis turtas

42. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“
43. Gimnazijos finansinis turtas yra skirstomas ilgalaikį ir trumpalaikį.
44. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama:
    44.1. po vienerių metų gautinos sumos;
    44.2. kitas ilgalaikis finansinis turtas.

45. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama:
    45.1. per vienerius metus gautinos sumos;
    45.2. pinigai ir jų ekvivalentai;
    45.3. kitas trumpalaikis finansinis turtas.

Gautinos sumos

46. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.
47. Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose parodomos amortizuota savikaina, o trumpalaikės gautinos sumos ataskaitose parodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimo principai ir gautinų sumų apskaitos ypatumai aprašomi gimnazijos gautinų ir mokėtinų sumų apskaitos tvarkos apraše ir Gautinų sumų ir išankstinių mokėjimų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

48. Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Finansavimo sumos

49. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos”.
50. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka VSAFAS nustatytus kriterijus.
51. Finansavimo sumos mokykloje gaunamos iš valstybės arba savivaldybės biudžeto, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas gimnazijos tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir gimnazijos gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas gimnazijos išlaidoms dengti ir paramos būdu gautą turtą.
52. Gimnazijos gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:
    52.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;
    52.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.
53. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui yra gaunamos kaip nemokamai gautas ilgalaikis arba atsargos, įskaitant paramą, arba kaip pinigai, skirti įsigyti ilgalaikį arba trumpalaikį nepiniginį

turtą.

54. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.
55. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.
56. Detaliai finansavimo sumų apskaitos ypatumai nustatomi gimnazijos Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše.

Finansiniai įsipareigojimai

57. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai", 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui" ir 19-ajame VSAFAS „Finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys".
58. Visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:
    58.1. ilgalaikės finansinės skolos;
    58.2. kiti ilgalaikiai įsipareigojimai;
59. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:
    59.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai;
    59.2. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;
    59.3. trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;
    59.4. mokėtinos socialinės išmokos;
    59.5. pervestinos sumos į biudžetus, fondus ir kitiems subjektams;
    59.6. mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;
    59.7. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.
60. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami:
    60.1. susiję su rinkos kainomis – tikrąja verte;
    60.2. iš suteiktų garantijų kilę finansiniai įsipareigojimai – tikrąja verte;
    60.3. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;
    60.4. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

Veiklos nuoma

61. Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui. Nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiniu metodu) per nuomos laikotarpį.

Pajamos

62. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 9 VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos", 10 VSAFAS „Kitos pajamos" ir 20 VSAFAS „Finansavimo sumos".
63. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos ir priemonės vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizuojančius požymius.
64. Pajamomis laikoma tik gimnazijos gaunama ekonominė nauda. Gimnazijos pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra gaunama ekonominė nauda.
65. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.
66. Detaliai pajamų apskaitos ypatumai aprašomi Sukauptų pajamų ir sąnaudų apskaičiavimo ir apskaitos tvarkos apraše bei Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše.

Sąnaudos

67. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos". Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.
68. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma

tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

69. Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą taikant rinkos palūkanų normą.
70. Detaliai sąnaudų apskaitos ypatumai aprašomi Sukauptų pajamų ir sąnaudų apskaičiavimo ir apskaitos tvarkos apraše.

Sandoriai užsienio valiuta

71. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta".
72. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.
73. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Turto nuvertėjimas

74. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos", 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai" ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas".
75. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, mokykla nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, mokykla nustato turto atsiperkamąją vertę ir palygina ją su turto balansine verte.
76. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.
77. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama

turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t.y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

78. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atstatoma anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atstatymo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.
79. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimiesiems ataskaitiniam laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t.y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.
80. Detaliai turto nuvertėjimo apskaitos ypatumai aptariami Ilgalaikio turto nuvertėjimą įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše, Atsargų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše bei Gautinų sumų ir išankstinių mokėjimų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

81. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“.
82. Gimnazija nepripažįsta neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto, tačiau neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti yra labai maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.
83. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose neparodomas, kol nėra aišku, ar jis duos mokyklai ekonominės naudos. Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nėra tikra, kad ji bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

84. Įvykių, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės pateiktos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“.
85. Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie gimnazijos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys įvykiai, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

Informacijos pagal segmentus pateikimas

86. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Atsiskaitymas pagal segmentus“.
87. Gimnazija turi tvarkyti apskaitos veiklą pagal segmentus. Segmentai – gimnazijos veiklos dalys pagal vykdomas valstybės funkcijas, apimančios vienarūšes gimnazijos teikiamas viešąsias paslaugas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją .
88. Gimnazija skiria šiuos segmentus:
    88.1. švietimo
    88.2. ekonomikos;
    88.3. socialinės apsaugos
89. Apie kiekvieną segmentą atskleidžiama tokia informacija:
    89.1. segmento pagrindinės veiklos sąnaudos;
    89.2. segmento pagrindinės veiklos pinigų srautai.
90. Gimnazija turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų apskaitą pagal segmentus tvarko taip, kad galėtų teisingai užregistruoti pagal segmentus pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.
91. Turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos, pajamos ir sąnaudos, kurių priskyrimo segmentui pagrindas yra neaiškus, turi būti priskiriami didžiausią gimnazijos veiklos dalį sudarančiam segmentui.

Apskaitos politikos keitimas

92. Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos,

apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

93. Gimnazija pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia gimnazijos finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.
94. Gimnazija pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.
95. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t.y. nėra koreguojama.

Apskaitinių įverčių keitimas

96. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.
97. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.
98. Gimnazijos apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti yra sudaromos atitinkamos komisijos, kurios yra atsakingos už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertinimą, bei poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.
99. Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas:
    99.1. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;
    99.2. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiams, jei pasikeitimas

turi įtakos ir jiems.

100. Gimnazija apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.
101. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pvz., nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikoma gimnazijos pasirinkta apskaičiavimo taisyklė (pvz. konkretūs nusidėvėjimo normatyvai).

Apskaitos klaidų taisymas

102. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.
103. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 proc. per finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės arba 0,25 proc. turto vertės.
104. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:
    104.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;
    104.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t.y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

III. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

Finansinių ataskaitų rinkinys

105. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją vartotojams, kurie neturi

galimybės pareikalauti konkrečius jų poreikius atitinkančių ataskaitų.

106. Finansinių ataskaitų informacijos vartotojai yra mokesčių mokėtojai, valstybės valdžios institucijų nariai, gimnazijos kreditoriai, tiekėjai ir pan. Finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie gimnazijos finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynąjį turtą bei pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.
107. Gimnazija rengia žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį.
108. Gimnazija finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos piniginiais vienetais. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

Ataskaitinis laikotarpis

109. Gimnazija teikia metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Gimnazijos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu. Kai išskirtinėmis aplinkybėmis pateikiamas trumpesnio nei 12 mėnesių finansinių ataskaitų rinkinys (pavyzdžiui, steigimo arba reorganizavimo atvejais), be finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpio gimnazijos turi atskleisti:
    109.1. priežastį, dėl kurios finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpis nėra 12 mėnesių;
    109.2. faktą, kad tam tikrų ataskaitų, pavyzdžiui, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ir susijusių pastabų lyginamųjų sumų negalima palyginti.

Finansinių ataskaitų rinkinio sudarymas ir teikimas
Metinių finansinių ataskaitų rinkinys

110. Gimnazijos metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos:
    110.1. finansinės būklės ataskaita;
    110.2. veiklos rezultatų ataskaita;
    110.3. finansavimo sumų pagal šaltinius ataskaita
    110.4. pinigų srautų ataskaita;
    110.5. grynojo turto pokyčių ataskaita;
    110.6. aiškinamasis raštas.
111. Finansinių ataskaitų privalomos formos yra reglamentuotos 2–6 VSAFAS.
112. Gimnazijos metinis finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas laikantis VSAFAS nustatytų

terminų.

113. Metinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys

114. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys – tai finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu ataskaitinis laikotarpis (kalendoriniai metai), duomenis. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas kas ketvirtį.
115. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:
    115.1. finansinės būklės ataskaita;
    115.2. veiklos rezultatų ataskaita;
    115.3. finansavimo sumų pagal šaltinius ataskaita;
    115.4. sutrumpintas aiškinamasis raštas.
116. Tarpinių finansinių ataskaitų, išskyrus aiškinamąjį raštą, rengimui taikomi tie patys principai, reikalavimai ir formos, kaip ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniui. Sutrumpinto aiškinamojo rašto rengimo reikalavimai pateikti 23 VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.
117. Gimnazijos tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas laikantis VSAFAS nustatytų terminų.
118. Tarpinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

Ataskaitų elementai ir jų vertinimas

119. Gimnazijos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagal ekonominius kriterijus finansinėse ataskaitose grupuojami į grupes, kurios vadinamos finansinių ataskaitų elementais. Finansinių ataskaitų elementai, naudojami gimnazijos finansinei būklei ir veiklos rezultatams įvertinti, yra tokie:
    119.1. finansinės būklės ataskaitoje pateikiami elementai – turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas – apibūdina gimnazijos finansinę būklę;
    119.2. veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos – reikalingi gimnazijos veiklos rezultatams įvertinti.
120. Finansinių ataskaitų elementai įvertinami įvairiais metodais ir jų deriniais (pavyzdžiui, įsigijimo savikaina, tikrąja verte, realizavimo verte, grynąja galimo realizavimo verte,

einamųjų išlaidų verte ir dabartine verte). Vertindama finansinių ataskaitų elementus, mokykla vadovaujasi VSAFAS reikalavimais ir taisyklėmis, aprašytomis VSAFAS ir apskaitos tvarkų aprašuose.

Pagrindiniai reikalavimai finansinių ataskaitų rinkiniui

121. Bendrieji finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimai nurodyti 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.
122. Gimnazijos finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas pagal VSAFAS. Finansinių ataskaitų rinkinio negalima apibūdinti kaip atitinkančio šiuos standartus, jeigu jis neatitinka bent vieno taikytino VSAFAS ar jo reikalavimo.
123. Nukrypimai nuo standartų neleidžiami, išskyrus tuos retus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai, viršesni nei VSAFAS, reglamentuojantys viešojo sektoriaus subjektų veiklą, nustato ką kita.

IV. APSKAITOS ORGANIZAVIMAS

Atsakomybė už apskaitos organizavimą

124. Pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymą „Dėl biudžetinių įstaigų apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ už apskaitos organizavimą, apskaitos dokumentų išsaugojimą ir finansinių ataskaitų rinkinio pateikimą laiku atsakingas gimnazijos direktorius.
125. Pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą gimnazijos buhalteris atsako už buhalterinių įrašų teisingumą.
126. Gimnazijos direktorius pasirašo finansines ataskaitas bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas.

Apskaitos tvarkytojas

127. Gimnazijos buhalterinę apskaitą organizuoja pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatytas buhalterinės apskaitos organizavimo taisykles.
128. Gimnazijos buhalterinę apskaitą tvarko buhalterė.
129. Buhalterė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu,

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtintomis biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėmis ir kitais teisės aktais, patvirtintais nuostatais ir apskaitos politika.

V. SĄSKAITŲ PLANAS

130. Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos sąskaitų planas parengtas vadovaujantis VSAFAS reikalavimais.
131. Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos bendrasis sąskaitų planas patvirtintas Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos direktoriaus 2010 m. sausio 4 d. Įsak. Nr. V1-43.
